

Munkatársak: Kiss László ásatási technikus, Bacskai István fém-detektoros vizsgálat.

SCHOLTZ RÓBERT

**369. Újireg, Kalendáriumi-dűlő  
(KÖH 78007)  
(Tolna megye) Ő**

Torma István 1963-ban Újiregtől É-ra kiszántott középkori házak maradványait figyelte meg. 2011. április 4-én megpróbáltam azonosítani a lelőhelyet, de a falutól É-ra, a Kulcsár-patakba torkolló patak É-i felén csak kevés jellegtelen őskori cserepet találtam. A lelőhelyet átszeli az Iregszemcse és Újireg közti településhatár.

K. NÉMETH ANDRÁS

**370. Újvárfalva határa  
(Somogy megye) R, B, LT, Kk, Kú**

2011 tavaszán többször végeztem terepbejárást a településen.

*Bagoly-rét (KÖH 85807):* A lelőhelyen 2011–2012-ben végzett kutatásokat összefoglalóan lásd a 2012. év jelentései között.

*Malomárki-dűlő (KÖH 86601):* Az Újvárfalva-Nadalostól K-re lévő lelőhely korábban nem volt ismert. A terület szinte teljesen sík, művelés alatt áll. A szántóföldet és a lelőhelyet K-i és Ny-i irányban is egy-egy vízfolyás határolja. Több korszak kerámiáját is megtaláltuk: urnaezős, badeni, Somogyvár-Vinkovci-kultúra, kelta, késő középkori vagy kora újkori, valamint találtunk még pattintott köveket, szilánkokat is. A területen nagyjából egyforma intenzitású volt a leletelőfordulás, főleg az őskori és kelta kori leletek voltak többségben, míg a középkori kerámia száma elenyésző.

Munkatársak: Nyári Zsolt, Cserép Tamás technikusok, Deák Ferenc egyetemi hallgató.

VARGA MÁTÉ

**371. Üllés, Kossuth-dűlő, Szekeres-tanya  
(KÖH 78385)  
(Csongrád megye) Á**

Az Üllés és Zsana között épülő MOL-vezeték építése kapcsán 2011. december 8–12. között megelőző feltárást végeztünk a lelőhelyen. Az 1995-ben végzett régészeti terepbejáráskor Árpád-kori jellegű kerámiatöredékeket találtak a területen.

A most lehumasztott terület elérte a 175 m<sup>2</sup>-t, ebből régészeti objektumokkal fedett 97 m<sup>2</sup> volt. Az 50–60 cm között változó humusztakaró alatt, a szürkésfehér homokos altalajon 5 objektumot, 5 árok szakaszt figyeltünk meg. Mindegyikből Árpád-kori leletanyag került elő.

Munkatársak: Pópity Richárd, Gera Róbert technikusok.

BENEDEK ANDRÁS

**372. Vaskút, Telek-dűlő  
(KÖH 78195)  
(Bács-Kiskun megye) B**

Balogh Zoltán helybeli lakos 2011. július 8-án átadta a főként Vaskút határában, fémkeresővel gyűjtött régészeti leleteket a Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat Múzeumi szervezete munkatársának. Több mint 30 érmét, számos ezüst- és bronz-tárgyat, vasakat tartalmazott a leadott anyag. A gyűjtő számos kerámiát is felszedett, a bronzkortól az újkorig bezárólag, válogatás nélkül. Az anyag kb. harmada szarmata kori kerámia volt. Több tárgynak a lelőhelyét is be tudta azonosítani.

A leletanyag átnézése után kiszálltunk két lelőhelyre, ahol jelentősebb fémeket talált. Az egyik Vaskúttól D-re, a Telek-dűlő területén található, ahol főként bronzkori fémek kerültek elő. A terepbejárással egy nagy kiterjedésű, intenzív bronzkori település nyomait lokalizáltam.

A másik lelőhely egy újabb telepítésű erdőben volt található, ahol korábban aranytárgyat és emberi csontokat is találtak. Itt nem észleltük régészeti jelenségnek a nyomát.

SZ. WILHELM GÁBOR

**373. Vaskút határa (Szélerőmű beruházás)  
(Bács-Kiskun megye) Ő, Sza, N?, Á, Kö, Ú, I**

Az Alerion Vaskút Szélerőmű Kft. Vaskút belterületétől DK-re 12 szélkerékből álló szélerőművet tervez. A beruházó felkérésére végeztük el a terület régészeti felmérését, mely régészeti terepbejárásból (Kustár Rozália és Wilhelm Gábor vezetésével) és légirégészeti felderítésből állt (Czajlik Zoltán ELTE RTI). A fejlesztési érdeklődési terület közelítőleg 7,85 km<sup>2</sup>, ebből a 2011. szeptemberi és a novemberi bejárással a fejlesztéssel érintett terület több, mint 80%-át bejártuk, miközben a szakmailag indokolt fejlesztési területeket mindkét terepbejárási szakaszban átvizsgáltuk. A megtelepedés lehetőségeit nyilván meghatározták a területet jellemző magas, hullámos terepfelületű löszvölgyek. A tervezett szélerőműpark területén jelenleg biztosan egy – korábbi, légi felderítés során ismertté vált – régészeti lelőhelyet ismerünk. Sajnos az őszi csapadégmentes időszak miatt a felszínt finom porréteg borította, ezért a régészeti lelőhelyek azonosítása igen nehézkes volt. Összességében a gyér leletanyag alapján 5 régészeti lelőhelyet azonosítottunk, melyeken őskori, szarmata, Árpád-kori és középkori megtelepedést feltételeztünk. A légi régészeti kutatás további két dombhátat jelölt meg régészeti érdekű területként. Az előzetes hatásvizsgálattal szerzett információk alapján több helyszínen szakfelügyeletet, két esetben pedig próbafeltárást javasoltunk. A régészeti kutatómunka részletes elemzése és összegzése a 2012. januárjában lezárt hatástanulmányban található.

*Szélerőmű 1. lelőhely (KÖH 79823):* A leletek kiértékelése során arra a meggyőződésre jutottunk, hogy az eredetileg 1-4. lelőhelyként jelölt jelenségek valószínűleg egy nagyobb kiterjedésű szarmata település és talán temető részei (jelen ismereteink alapján becsült lelőhely kiterjedése közel 150 000 m<sup>2</sup>). Ezt a korábbi feltételezést erősíti meg, hogy a 2011. november 25-i terepbejárással is a feltételelesen jelölt területen, vagy annak szélén szedtünk fel régészeti leleteket (1–5. jelenség), sajnos azonban a kedvezőtlen terepbejárási körülményeknek köszön-